

OKRESNÁ PROKURATÚRA LIPTOVSKÝ MIKULÁŠ
Tomášikova 5, 031 80 Liptovský Mikuláš 1

Číslo: 2 Pv 271/16/5505-8
EEČ: 2-39-238-2016

Liptovský Mikuláš 28.10.2016

U Z N E S E N I E

Trestná vec: obv. XXXXX

Trestný čin: prečin: neoprávnený zásah do práva k domu, bytu alebo k nebytovému priestoru podľa § 218 odsek 1 Trestného zákona

Rozhodol: prokurátorka Okresnej prokuratúry Liptovský Mikuláš

Podľa § 215 odsek 1 písmeno b Trestného poriadku **zastavujem** trestné stíhanie obvinenej:

XXXXX

dátum narodenia: XXXXX

miesto narodenia: XXXXX

rodné priezvisko: XXXXX

trvalé bydlisko: XXXXX 321/2, XXXXX XXXXX, Slovensko

povolanie: nevyučená

väzba: nie

ktorá je trestne stíhaná pre trestný čin:

- prečin: neoprávnený zásah do práva k domu, bytu alebo k nebytovému priestoru podľa § 218 odsek 1 Trestného zákona

štádium: dokonaný trestný čin

forma trestnej súčinnosti: jeden páchatel' vo veci

na tom skutkovom základe, že:

po tom ako od XXXXX, nar. XXXXX, trvale bytom XXXXX č. 321/2, XXXXX, počas jednej z jej návštev v psychiatrickej liečebni v Sučanoch od tohto vylákala kľúče od bytu pod zámienkou, že sa potrebuje dostať do pivnice, povaly, drevárne atď. od ktorých nemá kľúče, jej menovaný dal svoje kľúče od bytu, avšak následne po tom ako bol menovaný prepustený z protialkoholického liečenia, tak tomuto od dňa 17.03.2016 až doposiaľ neoprávnene bráni užívať ich spoločný byt č. 4 na I. poschodí bytového domu č. 321 na ul. XXXXX č. 321, XXXXX, a to takým spôsobom, že menovanému odmieta vrátiť jeho kľúče od bytu, opakovane ho vyhadzuje z bytu, žiada od neho, aby z bytu odišiel, aby sa šiel vyspať niekde inde, aby sa šiel umyť k svojej mame, hovorí mu že pokiaľ neodíde on, tak že z bytu odíde ona a že zoberie so sebou aj ich syna, taktiež sa mu vyhráza že ak nevypadne, tak že ho dá zavrieť stým, že si na neho niečo vymyslí, že ak nie je spokojný a neváži si

slobodu, tak raz dva môže byť v base, pričom tohto konania sa menovaná dopúšťa aj napriek tomu, že predmetný byt majú od prenajímateľa Mesto XXXXX, Štúrova č. XXXXX, XXXXX, v spoločnom nájme, o čom svedčí aj zmluva o nájme bytu zo dňa 03.11.2009, teda neoprávnene bráni oprávnenej osobe v užívaní bytu

lebo tento skutok nie je trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci.

Odôvodnenie:

Poverený príslušník OO PZ XXXXX v konaní ORP-386/OO-LM-2016 viedol trestné stíhanie pre skutok opísaný vo výrokovvej časti tohto uznesenia, pre ktorý bola stíhaná obvinená XXXXX a tento bol kvalifikovaný ako prečin neoprávneneho zásahu do práva k domu, bytu alebo k nebytovému priestoru podľa § 218 ods. 1 Trestného zákona.

Obvinená vo svojej výpovedi uviedla, že XXXXX ju dlhodobo týral a to psychicky aj fyzicky. Podala preto na neho trestné oznámenie. Hneď po tom, ako bol vzatý do väzby, vymenila na pivnici a byte zámky. Kľúč od pivnice mal na zväzku jej manžel a kľúče mal v tom čase pri sebe, a od bytu mala len jeden kľúč a tento bol zalomený. V tom čase ju vôbec nenapadlo, že by sa jej manžel do bytu vrátil, pretože sľuboval, že sa tam už nevráti. Keď ho chodila navštevovať do psychiatrickej liečebne, sám jej dal kľúče a ona ich vyhodila, lebo zámky boli vymenené a jej neboli na nič. Dňa 17.03. 2016 ho bola počkať do Sučian, nakoľko ho prepustili z protialkoholického liečenia, a v Liptovskom Mikuláši mu povedala, že keď jej sľuboval, že domov sa už nevráti, nech ide bývať k svojej mame. Po tomto bol u nej viackrát, dala mu najesť, urobila mu kávu, ale povedala mu, že s ním pod jednou strechou žiť nebude a že pokiaľ tam zostane on, tak z bytu aj so synom odíde. Tiež uviedla, že pokiaľ tam býva ona, kľúče od bytu mu nedá, ale pokiaľ by tam chcel ostať, tak tieto by mu nechala, ale z bytu by odišla, pretože sa s ním bojí žiť pod jednou strechou. S ňou by odišiel aj ich syn, ktorý je psychiatrickým pacientom a nechcel by s ním bývať. Ďalej uviedla, že nie je pravda, že ho nechce pustiť do bytu, alebo že by sa mu nejako vyhrážala. Zastaví sa u nej tak 1-2 krát do týždňa a tiež vie, že by odišla, keby tam chcel ostať. Vždy odišiel dobrovoľne. Nechce mu zle a nechce, aby zase skončil vo väzení, chce mať len od neho pokoj. Dňa 11.07.2016 podala na Okresný súd v Liptovskom Mikuláši návrh na začatie konania o vylúčení užívacieho práva k bytu.

Poškodený XXXXX vypovedal, že si nespomína, že by obvinenej sľúbil, že sa do bytu už nevráti, ale ak by jej to sľúbil, tak preto, že bol obvinený z týrania a hrozilo mu 7 až 15 rokov väzenia, a chcel sa z toho čo najlepšie dostať. Skutok pre ktorý bol stíhaný bol prekvalifikovaný na prečin nebezpečného vyhrážania a následne nastúpil na ústavné protialkoholické liečenie. Už ako bol vo väzbe, podal žiadosť o rozvod. V Sučanoch ho manželka bola navštevovať a vždy keď niečo potreboval, tak mu doniesla. Vtedy od neho vypýtala kľúče, pričom on si myslel, že preto aby sa dostala do pivnice a že mu ich potom vráti. Keď ho prepustili z liečenia, prišla pre neho, ale v Mikuláši mu povedala, že ho už v ich byte nechce. Preto šiel bývať k mame. Asi po týždni išiel k obvinenej, pustila ho dnu a ponúkla mu nejaké jedlo a tiež mu povedala, aby odišiel. Tiež mu povedala, že ak ostane, tak že so synom odídu. Preto dobrovoľne odišiel. Kľúče mu nevrátila. Bol tam aj asi 2x s policajnou hliadkou a keď ho obvinená pustila do bytu, policajti mu povedali, že veď tam je. Ďalej uviedol, že sa bojí ostať s ňou v byte sám, aby si na neho zase niečo nevymyslela. K tomu, že k nej chodí tak 1 - 2 x do týždňa uviedol, že to je z toho dôvodu, že sa snaží zistiť, či tam môže ostať. XXXXX ho síce do bytu vždy pustí, ale dáva mu najavo, aby šiel

slovami: " vypi si kávu a choď preč...! Aj to mu povedala, že keď sa naje, má ísť preč.

V konaní bola vypočutá i XXXXX, dcéra obvinenej a poškodeného, ktorá býva priamo proti dverám bytu svojich rodičov. Vypovedala, že jej otec bol obvinený z týrania mamy, čo sa neskôr prekvalifikovalo ako nebezpečné vyhrážanie. Na základe toho, ako sa otec správal k mame, táto už s ním nechce žiť v jednej domácnosti, pretože sa ho bojí. S nimi v jednej domácnosti žije aj jej brat, ktorý trpí schizofréniou a tiež sa otca bojí, predovšetkým aby zase neublížil ich mame. Uviedla, že keďže býva rovno oproti bytu svojich rodičov, je doma a jej deti veľa času trávia pri jej mame, bola skoro vždy svedkom toho, keď otec prišiel k mame. Nikdy sa mu ničím nevyhrážala. Vždy mu buď urobila kávu, alebo mu dala najesť. Vie, že sa u nej aj okúpala. Pomáhala mu vyplňať a vybavovať papiere, aby aj on mohol poberať sociálne dávky. Vždy keď tam prišiel, hovoril jej, že by tam chcel ostať a ona mu povedala, že buď tam ostane ona, alebo on, ale vtedy aj so synom odídu, že ona s ním pod jednou strechou bývať nebude. Bola prítomná asi pri každej jeho návšteve. Raz prišiel s policajnou hliadkou. Mama súhlasila, že otec má rovnaké práva k bytu ako ona pustila ho do bytu a povedala mu že v poriadku, nech si tam ostane a zobrala si svoju kabelku a chcela z bytu aj s bratom odísť. Ako to otec uvidel, povedal jej nech ostane a sám z bytu odišiel. Podľa nej sa otec nevie zmieriť s tým, že mama s ním už nechce byť.

Súčasťou spisu je zmluva o nájme bytu, z ktorej je zrejmé, že XXXXX a XXXXX majú v spoločnom nájme byt prenajatý od mesta XXXXX. Medzi listinné dôkazy patrí obžaloba podaná dňa 19.11.2015 na XXXXX pre prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods.1, ods. 2 písm. b/ Trestného zákona, prepúšťacia správa z protialkoholického liečenia zo dňa 17.03.2016, petícia obyvateľov bytovky, v ktorej vyslovujú svoj nesúhlas s bývaním poškodeného pre neprispôsobivosť, žiadosť o rozvod podanú XXXXX, rozsudok, ktorým bolo manželstvo obvinenej a poškodeného rozvedené. Medzi listinné dôkazy patrí i úradný záznam hliadky polície, ktorú privolal poškodený s tým, že ho manželka nechce pustiť do bytu. Zo záznamu vyplýva, že po ich príchode im XXXXX uviedla, že ona manželovi nebráni, ale ak v byte chce ostať, tak ona sa okamžite i s ich synom zbalí a z bytu odíde.

Po vyhodnotení dôkaznej situácie, zohľadňujúc zabezpečené dôkazy v ich súhrne a jednotlivo hodnotené, musím konštatovať, že návrh povereného príslušníka na postup podľa § 234 ods. 1 Trestného poriadku nie je možné akceptovať.

V prvom rade je potrebné uviesť, že skutok, pre ktorý bolo vedené trestné stíhanie napĺňa z formálnej stránky znaky skutkovej podstaty trestného činu podľa § 218 ods.1 Trestného zákona. Samotné konštatovanie o preukázaní formálnych znakov určitej skutkovej podstaty však nepostačuje na ustálenie záveru o trestnoprávnej zodpovednosti. Z trestného zákona - § 8 vyplýva, že trestným činom je protiprávny čin, ktorého znaky sú uvedené v tomto zákone, ak tento zákon neustanovuje inak. Pre naplnenie znakov trestného činu musia byť teda splnené dve podmienky, a to protiprávnosť konania/opomenutia a naplnenie znakov (konaním konkrétnej osoby) niektorého z trestných činov uvedených v osobitnej časti Trestného zákona, avšak len ak je splnená podmienka, že Trestný zákon neustanovuje inak.

Protiprávnosť konania jednotlivca možno charakterizovať ako správanie či stav, ktorý odporuje právnym normám. Osobitne je však potrebné prihliadať na materiálny korektív, ktorým Trestný zákon upravuje výnimku z formálneho chápania z kategórie trestných činov, pričom táto výnimka vyplýva z ust. § 10 ods. 2 Trestného zákona a týka sa kategórie trestných činov označených ako prečiny, ktoré majú z hľadiska bipartície trestných činov charakter nižšej typovej závažnosti (takého

činu pre spoločnosť), vyjadrenej jednak formálnymi znakmi skutkových podstát a jednak hornou hranicou trestnej sadzby trestu odňatia slobody, ktorý možno za jednotlivé trestné činy uložiť podľa osobitnej časti Trestného zákona.

Podľa § 10 ods. 2 Trestného zákona nejde o prečin, ak vzhľadom na spôsob vykonania činu a jeho následky, okolnosti, za ktorých bol čin spáchaný, mieru zavinenia a pohnútku páchatel'a, je jeho závažnosť nepatrná.

Materiálny korektív v ponímaní spoločenskej nebezpečnosti konkrétneho trestného činu je daný tým, že protiprávne konanie (alebo opomenutie) je označené ako najvyššia forma protiprávneho konania, ktorá zakladá trestnoprávnu zodpovednosť konkrétneho subjektu, pri konštatovaní záveru, že daný (konkrétny) skutok je trestným činom.

Pre komplexné posúdenie veci je pojem protiprávnosti konania (z hľadiska trestného práva) potrebné vykladať pri súčasnom zohľadnení postavenie trestného práva v systéme právneho poriadku štátu. Berúc do úvahy trestnoprávne, ako aj ústavnoprávne východiská úpravy trestného práva, zohľadňujúc aj aplikačnú prax súdov, možno totiž ustáliť, že trestné právo má z podstaty práva ultima ratio miesto len tam, kde sú iné prostriedky ochrany práv fyzických a právnických osôb vyčerpané, neúčinné alebo nevhodné. Štát tieto prostriedky môže uplatňovať len na báze zdržanlivosti, t. j. tam, kde iné nástroje práva zlyhali alebo sú neefektívne a neadekvátne. Trestné právo a trestnoprávnu kvalifikáciu určitého konania ako trestného činu, ktoré má súkromnoprávny základ, je potrebné považovať za krajný právny prostriedok, ktorý má význam predovšetkým celospoločenský, t. j. z hľadiska ochrany základných spoločenských hodnôt. V zásade však nemôže slúžiť ako prostriedok nahradzujúci ochranu práv a právnych záujmov jednotlivca v oblasti súkromnoprávných vzťahov. V tejto sfére súkromných vzťahov je ochrana práv jednotlivca závislá na jeho individuálnej aktivite, ktorý využíva za tým účelom ochranu poskytovanú súdnou mocou. Orgány činné v trestnom konaní zabezpečujú najmä ochranu celospoločenských hodnôt a nie priamo konkrétnych subjektívnych práv jednotlivca, ktoré svojou povahou spočívajú v súkromnoprávnej sfére. V právnom štáte je totiž neprípustné, aby prostriedky trestnej represie slúžili k uspokojovaniu subjektívnych práv súkromnoprávnej povahy, ak nie sú vedľa toho splnené všetky predpoklady vzniku trestnoprávnej zodpovednosti.

V kontexte s vyššie uvedeným mám za to, že konanie obvinenej aj keď formálne napĺňa znaky trestného činu, ktorý sa jej kladie za vinu, nemožno vyhodnotiť ako trestný čin hlavne s odkazom na spomenutú zásadu „ultima ratio“, v spojení s posúdením stupňa nebezpečnosti konania obvinenej pre spoločnosť. Nemožno totiž prehliadnuť správanie sa poškodeného, ktorý sám bez násillia opúšťal ešte vtedy spoločnú domácnosť. Následne došlo k rozvodu manželov a zo strany obvinenej bola vyvinutá taká aktivita, aby bolo poškodenému zrušené užívacie právo k bytu, vzhľadom na obavy zo správania sa poškodeného v nedávnej minulosti. Poškodený okrem toho, že sa obrátil na orgány činné v trestnom konaní neurobil nič, aby mohol nájomný byt užívať.

Podľa § 218 ods. 1 Trestného zákona prečinu neoprávneného zásahu do práva k domu, bytu alebo nebytovému priestoru sa dopustí ten, kto protiprávne obsadí alebo užíva dom alebo byt iného alebo kto oprávnenej osobe v užívaní domu alebo bytu neoprávnené bráni.

Je nepochybné, že obvinená dávala najavo poškodenému, aby byt opustil, ale z tohto správania však nemožno automaticky dedukovať trestnoprávne dôsledky. Treba vidieť i tú skutočnosť, že i ona sama v prípade, že by poškodený prejavil silnejší záujem v byte ostať, bola pripravená tento aj so synom opustiť, čo aj

prakticky predviedla v prípade, keď poškodený privolal policajnú hliadku. V priebehu dokazovania nebolo zistené žiadne aktívne násilie zo strany obvinenej. Obvinená doposiaľ viedla riadny život, nebola v minulosti trestne stíhaná a jej konanie bolo motivované skôr ochranou svojho syna a seba, ako nejakým zištným dôvodom a ako také v spojení s vyššie uvedenou argumentáciou neovplyvňuje iné úvahy o spôsobe vybavenia veci ako postupom podľa § 215 ods. 1 písm. b/ Trestného poriadku.

Vzhľadom na vyššie uvedené bolo potrebné rozhodnúť tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť, ktorú možno podať orgánu, ktorý rozhodnutie vydal, do troch dní od oznámenia uznesenia. Sťažnosť má odkladný účinok. (§ 185 a nasl. Tr. por.)

JUDr. Zdeňka Klaučová
prokurátorka